

O budúcnosti ekonomiky rozhodnú vládne opatrenia

❖ Aký bude rok 2024?

- Ak sa nič nečakaného nestane, priaznivý. Minimálne z pohľadu verejnosti.
- Inflácia má ďalej klesať. V niektorých mesiacoch by mohla klesnúť na úrovne okolo 2 % a celkovo za rok by to mohlo byť okolo 2,5 %.
- Práce bude dosť a mali by sme reálne pocítiť, že z našich príjmov vieme kúpiť čoraz viac. Najmä vďaka spotrebe domácností by ekonomika mala pomerne svižne rásť.

❖ Z čoho pramení tento optimizmus?

- V rozhodujúcej miere je to vďaka opatreniam vlády, najmä zmrazeniu cien plynu a tepla na rok 2024.
- Bez týchto plošných opatrení by bola inflácia skoro dvojnásobná a rast ekonomiky citeľne nižší.
- Inak by hral prím vplyv ochabujúceho obchodu vo svete a trápiacich sa ekonomik Európy, ktoré kupujú to, čo sa u nás vyrába. Ekonomiku by tiež tlmilo odznievanie eurofondovej bonanzy z tohto roku.

❖ Má vládny balíček opatrení aj svoju odvrátenú stranu?

- Má. Štedrejšia pomoc s cenami energií, vyššie dôchodky, pomoc so splácaním hypoték stoja štátny rozpočet nemalé peniaze.
- Vláda aj navrhla, z čoho by sa táto dodatočná pomoc mohla financovať. Ide predovšetkým o dane, či už nové, alebo zvýšenie tých súčasných. Každá z nich bude svojim spôsobom tiažou pre ekonomiku. Navyše ešte ukrajujeme z budúcich dôchodkov, aby sme pridali dnešným dôchodcom.
- Hlavným fiškálnym problémom však je, že Slovensko aj po zvýšených daniach čakajú vysoké deficity.
- Už dnes sme na naše pomery nadmieru zadlženou krajinou a na tomto sa v podstate nič nezmení, ani výhľadovo.
- Sme zraniteľní, ak sa stane niečo nečakané a zlé, či už v ekonomike alebo na finančných trhoch, priestor na reakciu je značne obmedzený.

❖ Akú škodu môžu narobiť nové dane?

- Dodatočné zdanenie bánk významne ukrojí zo ziskov bánk. Ziskovosť bánk viditeľne pritom zaostáva v európskom porovnaní. Bankový sektor by napriek tomu mal zostať stabilný. Je však možné očakávať, že úvery a bankové služby budú pre ľudí a firmy drahšie a menej dostupné. Ekonomika a investičné plány, či už ľudí alebo podnikov, sú závislé od toho, koľko a za koľko si vieme z bánk požičať.
- Keď sa pozrieme na iné krajiny, Slovensko zdraňuje príjmy z práce pomerne vysokou sadzbou. Ekonomický model, od ktorého sa nevieme odpútať, je však založený na lacnej pracovnej sile. Ak sa vyberáme cestou vyšších daní z práce, budeme musieť ponúknuť niečo nové, aby k nám naďalej prichádzali zahraničné fabriky a tie domáce mali šancu uspieť v medzinárodnej súťaži.

❖ Čo bude v ďalších rokoch?

- Veľa závisí od krokov vlády.
- V nejakom bode hrozí, že nebudeme vedieť dodávať všetkým domácnostiam plyn a teplo za ceny, ktoré sú odtrhnuté od reality. Môže sa to stať, ak by trhové ceny ďalej neklesali, ba dokonca rástli. Alebo ak by vláda prehodnotila, či na to zo spoločnej kasy máme.
- Aj nad rámec toho bude musieť vláda nájsť spôsob, ako zastaviť zadlžovanie krajiny.
- Rozhodnutia, ktoré v týchto oblastiach vláda spraví, rozhodnú o tom, aká bude inflácia, koľko si za príjmy budeme môcť kúpiť a vôbec, ako sa našej ekonomike bude dariť. Za pretrvávajúce nezodpovedné hospodárenie by mohol dôjsť trest vo forme vyšších úrokových sadzieb na úvery.
- Ktovie, ako to bude znovu s čerpaním eurofondov. Použitie prostriedkov z Plánu obnovy tiež pokrívá.
- Musíme mať na pamäti aj dianie vo svete. Našej ekonomike sa darí, ak sa darí svetovému obchodu. Konflikty vo svete a silnejúca tendencia krajín zlučovať sa do ekonomických blokov podľa politických postojov nepomáha rastu, ani našej životnej úrovne. Európske krajiny, naši najbližší obchodní partneri, majú tiež problém presadiť sa v meniacom sa svete.